

WELSTANDS- en MONUMENTENCOMMISSIE GEMEENTE DORDRECHT

Secretariaat:
Stadsontwikkeling – Vakteam Stedenbouw
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT
Bezoekadres Spuiboulevard 300
E-mail: secretariaatWMC@dordrecht.nl

Verlag besloten Welstands- en Monumentencommissie 24 augustus 2020

Aanvang:

Locatie: Via Microsoft Teams i.v.m. maatregelen Coronavirus

Aanwezig: Mevr. E. Marcusse (voorzitter), dhr. J. Nauta, dhr. Van der Spuij, mevr. I. de Visser,
dhr. P. Verstraten, dhr. D. Smit (secretaris)

Nr.		Advies
	<p>Besloten (2) Oranjelaan 1 GM (JK) Omschrijving: verbouw en nieuwbouw tot appartementen Architect: RoosRos, dhr. Ros Vooroverleg, 4e behandeling (eerder 2x besloten behandeld, 1x locatiebezoek)</p> <p>Gebiedstype: Ontwikkelgebieden Welstandsniveau: Intensief</p> <p>Dhr. Ros (architect) licht het plan toe. Dhr.Plaisier (projectontwikkelaar) en dhr. Schulte Fishedick (architect) hebben de vergadering bijgewoond.</p> <p>Het plan betreft een structuurontwerp, en moet architectonisch nog verder worden uitgewerkt. Uitgangspunt is het zoveel mogelijk behouden van de monumentale waarden.</p> <p>In overleg met de gemeente / stedenbouwkundige is door bureau Bosch Slabbers een ontwerp gemaakt voor het omringende terrein. Het parkeren is grotendeels onder het gebouw gesitueerd.</p> <p>Bestaande gevelopeningen in het monument worden verlengd door deze uit te zagen en te voorzien van een betonnen kader conform bestaand. De indeling refereert aan de bestaande situatie.</p> <p>Ten aanzien van de woningen ter plaatse van het (te herstellen) plafond op de derde verdieping (schakelzaal): waar eerder 4 woningen waren gedacht, zijn er nu 8 getekend. De achtergrond van deze keuze is het bereiken van een goed evenwicht tussen de geboden woonkwaliteit en het behoud van monumentale waarden. Het maken van balkons is bijvoorbeeld niet wenselijk. De auteur van het bouwhistorisch rapport is met de architecten van mening dat als gevolg van de opdeling van het plafond de monumentale waarde die het plafond vertegenwoordigt, niet goed tot zijn recht komt. Bovendien blijven er elders in het pand veel monumentale waarden behouden. Het voorstel is</p>	<p>Op hoofdlijnen positief, ontwerpend onderzoek naar de schakelzaal</p>

daarom om het plafond niet te herstellen.

De relatie van de nieuwbouw ten opzichte van het monument is in het nu voorgelegde ontwerpconcept niet meer *parasitair*, maar *mutualistisch* gedacht. De nieuwbouw krijgt een gevel van matte bakstenen of tegels in een zachte groentint; een kleur die ook in het bestaande gebouw aanwezig is. De onderzijde is gedacht in een geglazuurde steen. De gevel is vormgegeven als een raster, met een gelijke maatvoering. Het raster krijgt door de nadere architectonische bewerking daarvan een grotere verfijning. De installatie zullen worden weggehaald van de gevel en gaan naar het dak of de kelder.

Reactie commissie

Gevraagd wordt om een richtinggevend advies in verband met de verdere uitwerking van het plan. Specifiek zal de commissie een uitspraak doen over de omgang met (het plafond van) de schakelzaal, de ingrepen in de gevel van monument en de nieuwbouw.

De commissie heeft veel waardering voor het ontwerp, en complimenteert de architecten. Wat betreft de relatie tussen het monument en de nieuwbouw is er nu sprake van een mooi evenwicht. Het ontwerp van het geheel is een zorgvuldig gekozen en overtuigende compositie. Eveneens overtuigend is de inrichting van het terrein, en de omgang met het parkeren.

Ingrepen gevel monument

De voorgestelde denkrichting (het verlengen/ uitzagen van de gevelopeningen en omkaderen conform de bestaande kaders) is wat de commissie betreft goed voorstelbaar. De nu gekozen oplossing wordt gekenmerkt door rust en verfijning, en de gevel behoudt de kracht die het oorspronkelijke ontwerp kenmerkt. De invulling van het kader bij het referentiebeeld uit Leiden (een vergelijkbaar kV station) laat zien dat deze invulling zeer zorgvuldig moet worden ontworpen: het moet geen optelsom van elementen zijn.

Nieuwbouw

De commissie heeft veel waardering voor het ontwerp. De in het boekje opgenomen referentie van het werk van Max Dudler is goed gekozen, gelet op het (niet historiserend) in de nieuwe toevoeging voortbouwen op de tektoniek van het bestaande ('complementaire mutatie'), waardoor zijn werk kan worden gekenmerkt. De commissie vraagt de architect om in dit verband nauwkeurig naar de architectonische opzet en detaillering van het monument te kijken / dit zorgvuldig te bestuderen. De commissie acht het goed denkbaar dat het instrumentarium van de door architect omschreven verfijning / architectonische bewerking, wordt ontleend aan het bestaande gebouw. Ook kan de architectonische hoofdopzet van het monument, de architectonische betekenis van de ritmiek van de verdeling in een even of oneven aantal traveeën, mogelijk een rol spelen bij de te maken ontwerpkeuzes in het nieuwbouwdeel. Het gevelbeeld laat een mooie diepte zien; aandachtspunt is de haalbaarheid daarvan, gelet op de eisen ten aanzien van daglicht.

Het bereiken van een overtuigend gebouwd eindresultaat staat of valt met de detaillering, materialisering en uitvoering. De getoonde architectonische ambities zullen hierin moeten worden waargemaakt. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met het verschil in bouwcultuur: met de haalbaarheid in de Nederlandse situatie van de in de referentiebeelden getoonde Zwitserse perfectie. Een aspect hiervan is bijvoorbeeld het ontwerp en de uitvoering van het buitenplafond.

Bij de definitieve bepaling van de kleuren, materialen en uitvoering (mat /

glans) is een zorgvuldig kleurenonderzoek belangrijk. Van groot belang is tenslotte de bemonstering van kleuren en materialen.

Plafond schakelzaal

De commissie hecht er waarde aan te benoemen dat zij begrip heeft voor de achtergrond van de nu voorgelegde ontwerpkeuze. Evenwel constateert de commissie dat niet alleen het plafond verdwijnt, maar bijvoorbeeld ook cultuurhistorisch waardevolle wanden in de kelder. In samenhang met de omgang ten aanzien van deuren en deuropeningen roept dit bij de commissie de vraag op wat er nog erfahrbaar blijft van het interieur van het monument, na de realisatie van het plan.

De commissie is nog niet volledig overtuigd van de nu gepresenteerde oplossing en vraagt aan de architect om dit nog nader ontwerpend te onderzoeken. Denkbaar is bijvoorbeeld om de lantaarn te ontdoen van de ramen en hierin de buitenruimtes onder te brengen, mits deze vierdeling van de lantaarn geen negatieve gevolgen heeft voor het beeld.

Conclusie

De commissie heeft over het geheel genomen veel waardering voor het ontwerp. De commissie vraagt de architect om op korte termijn (bijvoorbeeld de eerstvolgende vergadering van 14 september) het gevraagde onderzoek ten aanzien van de schakelzaal met de commissie te delen, zodat de commissie hierin een definitief standpunt in kan nemen.